

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

RASULULLAH'TAN KABRİ BAŞINDA ŞEFAAT DİLEYEN BEDEVİ KISSASI

www.muvahhid.info

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله المعين والصلاة والسلام على النبي الأمين وعلى آله وأصحابه

Bu bölümde inşallah söz konusu kıssayı çeşitli kaynaklardan nakledeceğiz ve bu kıssa ile alakalı alimlerin gerek isnad gerekse metin yönünden yaptıkları değerlendirmeleri sunacağız. Bu surette de bazı kimselerin sanki yeni bir meseleymiş gibi hiçbir alime istinad etmeden hakkında görüş beyan ettikleri bu mevzunun İslam ümmeti arasında nasıl tartışıldığını göstermiş olacaktır. Muvaffakiyet Allahtandır.

Ebu Bekir El Beyhaki (384-458 h/994-1066 m) "Şuabul İman" adlı eserinde Ebu Harb El Hilali kanalıyla bu bedevinin kıssasını zikreder:

أَخْبَرَنَا أَبُو عَلِيٍّ الرَّوْذِبَارِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ - 3880
بَقِيَّةً، إِمْلَاءً، حَدَّثَنَا شُكْرُ الْهَرَوِيِّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ الرَّقَاشِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ رَوْحِ بْنِ يَزِيدَ
الْبَصْرِيِّ، حَدَّثَنِي أَبُو حَرْبٍ الْهَلَالِيُّ، قَالَ: حَجَّ أَعْرَابِيٌّ فَلَمَّا جَاءَ إِلَى بَابِ مَسْجِدِ رَسُولِ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَاخَ رَاحِلَتَهُ فَعَقَلَهَا ثُمَّ دَخَلَ الْمَسْجِدَ حَتَّى أَتَى الْقَبْرَ وَوَقَفَ بِحِذَاءِ
وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: " يَا أَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ جِئْتُكَ مُتَقَلًّا
بِالدُّنُوبِ وَالْخَطَايَا مُسْتَشْفِعًا بِكَ عَلَى رَبِّكَ لِأَنَّهُ قَالَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ {وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا} ، وَقَدْ جِئْتُكَ
يَا أَبِي أَنْتَ وَأُمِّي مُتَقَلًّا بِالدُّنُوبِ وَالْخَطَايَا أَسْتَشْفِعُ بِكَ عَلَى رَبِّكَ أَنْ يَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي وَأَنْ
:تَشْفَعَ فِيَّ ثُمَّ أَقْبَلَ فِي عَرْضِ النَّاسِ، وَهُوَ يَقُولُ

[البحر البسيط]

يَا خَيْرَ مَنْ دُفِنَتْ فِي التُّرْبِ أَعْظُمُهُ ... فَطَابَ مِنْ طِيبِهِ الْأَبْقَاعُ، وَالْأَكْمُ

نَفْسُ الْفِدَاءِ بِقَبْرِ أَنْتَ سَاكِنُهُ ... فِيهِ الْعَفَافُ وَفِيهِ الْجُودُ وَالْكَرَمُ

"Ebu Ali Er Ruzberi- Amr bin Muhammed bin Amr bin El Huseyn bin Bekiyye -Şukr El Herevi - Yezid Rekkaşı - Muhammed bin Revh bin Yezid El Basri kanalıyla Ebu Harb El Hilali şöyle demiştir:

Bir bedevi haccetti daha sonra Resulullah'in - sallallahu aleyhi ve sellem -mescidinin kapısına geldiği zaman hayvanını çöktürüp bağladı. Sonra Mescide girdi, kabre yürüdü. Resulullah'ın - sallallahu aleyhi ve sellem - Yüzü hizasında durdu ve dedi:

Babam anam sana feda olsun ya Resulullah. Günah ve hatalarımla sana geldim. Senden Rabbin katında şefa'at etmeni istiyorum. Çünkü Yüce Allah kitabının açık ayetinde buyurur:

"...Eğer onlar nefislerine zülüm ettikleri zaman, senin yanına gelip Allah'tan bağışlanma dileseydiler ve resul da onlar için bağışlanma dileseydi. Allah'ı tövbeleri kabul eden, merhametli olarak görürdüler." (En-Nisa: 4/64)

Babam anam sana feda olsun, sana günah ve hatalarımla geldim. Senden Rabbin katında benim günahlarımı bağışlaması ve hakkımdaki şefa'atini kabul etmesi için şefa'at etmeni istiyorum.

Sonra şöyle diye diye insanların arasına karıştı:

Ey kemikleri bu ovada defnedilenlerin en hayırlısı Onların güzel kokusundan ova ve tepeler hep güzelleşmiştir Senin bulunduğun kabre benim canım feda olsun Orada iffet, cömertlik ve şeref vardır." (Beyhaki, Şuabul İman: 6/60, no: 3880, Mektebetur Ruşd: 1423/2003)

Beyheki'nin lafzı bu şekildedir. İbn Teymiyyenin öğrencisi İbn Abdilhadi, Es-

Sarim'ul Munki adlı eserinde bu bedevi hadisini naklettikten sonra hadisin delil niteliği taşımadığını şöyle izah ediyor:

وفي الجملة: ليست هذه الحكاية المنكورة عن الأعرابي مما يقوم به حجة وإسنادها مظلم مختلف ولفظها مختلف أيضاً، ولو كانت ثابتة لم يكن فيها حجة على مطلوب المعارض، ولا يصلح الاحتجاج بمثل هذه الحكاية، ولا الاعتماد على مثلها عند أهل العلم وبالله التوفيق.

“Özetle; bu bedeviden nakledilen kısasa delil olma vasfı taşımaz. İsnadı karanlık ve çelişkilidir. Keza lafzı da böyledir. Bu rivayet sabit olsa bile itirazcının maksadına delil olmaz. Bu tip hikayelerle ihticac edilmez, delil getirilmez. İlim ehlinin nezdinde bu tip şeylere itimad edilmez”(Es-Sarim'ul Munki fi'r Radd ale's Subki, sf 253)

Hadisle alakalı söylenecek şeylerin özeti budur. İbn Abdilhadi'nin işaret ettiği gibi bu hadis, birçok tarikten muhtelif lafızlardan rivayet edilmiştir. Biz bu rivayetin muhtelif lafızlarını ve alimlerin yaptığı değerlendirmeleri nakletmeye devam edeceğiz inşallah.

İbn Abdilhadi, sözkonusu hadisin isnadıyla alakalı şöyle demektedir:

وهذه الحكاية التي ذكرها بعضهم يروونها عن العتبي، بلا إسناد، وبعضهم يروونها عن محمد بن حرب الهلالي، وبعضهم يروونها عن محمد بن حرب عن أبي الحسن الزعفراني، عن الأعرابي، وقد ذكرها البيهقي في كتاب شعب الإيمان بإسناد مظلم عن محمد بن روح بن يزيد بن البصري

“Bazıları, zikretmiş oldukları bu hikayeyi Utbi'den isnadsız olarak naklederler. [Mesela İbn Asakir, Mu'cem'uş Şuyuh'ta bu rivayetin Utbi'ye kadar olan senedini zikrettikten sonra “ İbn Tavk el-Mevsili, Utbi'den şu an hatırlayamadığım bir senedle... ifadesini kullanmaktadır.

(age 1/600-601) müt. notu] Bazıları da Muhammed bin Harb el-Hilali'den rivayet ederler. Bazısı da bunu Muhammed bin Harb kanalıyla Ebu'l Hasen ez-Za'ferani'den o da sözkonusu bedevi'den nakleder. Beyheki bu rivayeti Şuab'ul İman'da Muhammed bin Ravh bin Yezid bin el-Basri'den karanlık bir isnadla nakleder.”((bkz. Es-Sarim'ul Munki fi'r Radd ale's Subki, sf 251-253)

Beyheki'nin lafzını naklettikten sonra şöyle diyor:

وقد وضع لها بعض الكذابين إسناداً إلى علي بن أبي طالب رضي الله عنه كما سيأتي ذكره.

“İlerde zikri geleceği üzere bazı yalancılar buna Ali bin Ebi Talib (rh.a)'a kadar ulaşan bir sened uydurmuşlardır.”

(Misal olarak bkz. Ali el-Muttaki, Kenz'ul Ummal no: 10422. Musannıf Ali (ra)'e nisbet edilen bu rivayeti herhangi bir hadis kitabına atfetmemiştir. Yalnız seneddeki Heysem et-Tai'nin metruk olduğunu zikretmiştir ki İbn Abdilhadi de es-Sarim'ul Munki sf 321'de buna işaret etmiştir.)

Bunun Sufyan es-Sevri'ye ulaşan zinciri de mevcuttur. Bunu Ziya el-Makdisi rivayet etmiştir. (Makdisi, el-Munteka min Mevsuati Merv, 240)

Kimisi a'rabî'nin söylediği şiiri daha uzun olarak ve farklı lafızlarla nakleder. Esasında bu rivayetin muhtelif tariklerini inceleyen bir kişi gerek lafızlarda gerekse senedde yer alan bir çok çelişkiyi fark eder. Kısacası bu rivayet, sened itibariyle subut bulmuş değildir. Ancak bunu yukarda da zikredildiği gibi Beyheki, Ziya el-Makdisi, İbn Asakir gibi tanınmış bazı muhaddisler rivayet etmiştir. Onların yanı sıra Hanbeli fakihlerinden İbn'ul Cevzi, bu rivayeti Musir'ul Azm'is Sakin adlı eserinde (no: 477) ve öğrencisi İbn'un Neccar da ed-Durrat'us Semine adlı eserinde (sf 158-159) Muhammed bin Harb el-Hilali kanalıyla

rivayet etmektedirler. Bunlar sözkonusu rivayeti senediyle kaydeden meşhur bazı muhaddislerdir.

Hadisin isnadıyla alakalı bizim ulaşabildiğimiz bilgiler bunlardır. Bu rivayetin senedinin zayıf olması, bu rivayeti delil olarak Rasulullah'tan kabri başında şefa'at talep etmeye cevaz verenlerin elini zayıflatmaktadır. Ancak aynı zamanda bu rivayetin bazı muhaddislerin eserlerinde reddedilmeden rivayet edilmiş olması, bu rivayetin içeriğinin kişiyi İslam'dan çıkartan büyük şirk olduğunu iddia eden bazı muasır cahillerin ne kadar boş bir iddiada bulunduklarını göstermektedir. İddia ettikleri gibi Rasulullah'tan kabri başında şefa'at talep etme ameli başlı başına bir küfür ameli olsaydı böyle bir rivayet hiçbir şekilde ümmetin kitaplarında yer almaz ve muhaddisler, burada nakletmek istemediğimiz "atın teri hadisi", "kabir ehlinden yardım isteyin" vb İslam itikadına zıt bir takım uydurma hadisleri nasıl teşhir ettilerse bu rivayeti de öyle teşhir ederlerdi. Bedevi hadisinin muhtevasının küfür ve şirk olduğunu iddia edenlerin, bu kitapların zayıf bir senedle de olsa ümmetin kitaplarında nasıl yer alabildiği sorusuna bu kıssayı rivayet edenleri ve bunları tekfir etmeyenleri yani kısacası bütün ümmeti tekfir etmekten başka verebilecekleri bir cevapları yoktur. Bu ise dalalette ileri gitmekten başka bir şey değildir. Vallahu a'lem.

[Yeri gelmişken belirtelim ki bu zikrettiğimiz şeyin "Allahın dininde insanların görüşlerine tabi olmakla" vs ile bir alakası yoktur. Çünkü burada sözkonusu olan şey bütün ümmeti dalaletle suçlamaktır. Bu bedevî'nin yaptığı amelin aynısına büyük şirk diyenler bütün ümmeti bu şirk amelini yapanların küfründe şüpheyi düşmekle suçlamış olmaktadır.]

İsnad cihetinden zayıf olan bu rivayetin sened itibariyle sahih olduğu bir an için farzedilse dahi usul açısından incelendiğinde bu tür rivayetler, şariat nezdinde delil olma özelliği taşımaz. Bu hususta Şeyhulislam İbn Teymiyye (rh.a) şöyle demektedir:

ولهذا استحب طائفة من متأخري الفقهاء من أصحاب الشافعي وأحمد، مثل ذلك، واحتجوا بهذه الحكاية التي لا يثبت بها حكم شرعي، لا سيما في مثل هذا الأمر الذي لو كان مشروعاً مندوباً؛ لكان الصحابة والتابعون أعلم به وأعمل به من غيرهم، بل قضاء حاجة مثل هذا الأعرابي وأمثاله لها أسباب قد بسطت في غير هذا الموضع

"Bu hikaye sebebiyle İmam-ı Şafî'ye ve Ahmed'e bağlı bazı son dönem fıkıh alimleri bu hikâyeye dayanarak böyle yapmayı mubah saymışlardır. Oysa böyle bir hikâye ile şariat kaynaklı hüküm isbat edilemez. Özellikle böyle bir konuda. Eğer böyle yapmak şeriata uygun ve özendirilecek bir şey olsaydı, sahabiler ile bağlılarının bunu herkesten daha iyi bilip, daha titizlikle uygulamaları gerekirdi. Böyle olmadığına göre sözü edilen bedevi ile diğer bazı kimselerin isteklerinin kabul edilmiş olmasının daha başka sebepleri vardır ve daha önce bu sebeplerle ilgili ayrıntılı açıklamalar yapmıştık." (İbn Teymiyye, İktiza'us Sirat'il Mustakim, 2/290)

Şeyh Abdullatif bin Abdirrahman en-Necdi ise şöyle demektedir:

ثم لو سلمنا ثبوت هذه الحكاية، فلا دليل فيها على ما ذهب إليه هذا الأحمق من تجويز دعاء الأنبياء والصالحين، وطلب الحوائج منهم، والأعراب لا يحتج بأفعالهم ويجعلها دليلاً شرعياً إلا مصاب في عقله؛ مفلس في فهمه وعلمه، وكذلك نقل العتبي ومن مضى من رجال سندها ليسوا بشيء.

وقد تقدّم أنّ أدلة الأحكام هي الكتاب والسنة والإجماع، والقياس المعتبر فيه خلاف، وغير ذلك ليس من الأدلة في شيء، ولم يأت عن أحد من الأئمة من عهد الصحابة إلى آخر القرون المفضلة في هذا الباب ما يثبت، لا طلب الاستغفار ولا غيره.

“Şimdi velev ki bu hikayenin sabit olduğunu kabul etsek, yine de onda bu ahmağın iddia ettiği gibi enbiya ve salihlere dua etmeye ve onlardan hacetleri gidermeleri için talepte bulunmaya cevaz verecek bir delil yoktur. Bedevilerin fiilleri ile delil getirilmez. Bunu sadece aklında bir musibete uğramış ve fehmi iflas etmiş bir kişi şer’i bir delil olarak kabul eder. Ve aynı şekilde Utbinin nakli ve onun senedindeki rical, hiç bir şey değildir.

Daha önce geçtiği gibi ahkâmın delilleri kitab sünnet ve icmadır. Muteber kıyas hakkında ve ondan başkasında ise ihtilaf vardır, delillerden hiçbirinde bu konuda bir şey yoktur ve ne alimlerden ne de sahabe zamanından hayırlı asırların sonuna kadar bu konuda sabit bir şey yoktur. Ne istiğfar taleb etme hakkında ne de ondan başkası hakkında.” (Misbah’uz Zalam, 316)

Süleyman bin Sehman ise şöyle demiştir:

هذه الحكاية على تسليم صحتها ليس فيها دليل شرعي يجب المصير إليه عند أهل العلم والإيمان, فقد ذكر العلماء الأدلة الشرعية, وحصروها, وليس أحد منهم استدل على الأحكام برؤيا آحاد الأمة, لا سيما إذا تجردت عما يعضدها من الكتاب والسنة والإجماع والقياس.

“Bu hikayenin sahih olduğu kabul edilse bile bunda ilim ve iman ehli nezdinde uyulması gereken şer’i bir delil mevcut değildir. Alimler, şer’i delilleri zikretmişler ve sınırlandırmışlardır. Onlardan hiç birisi ümmetten birisinin gördüğü rüyadan ahkama dair delil istinbat etmemiştir. Bilhassa kitap, sünnet, icma ve kıyastan tutunulması gereken delillere istinad etmediği zaman durum böyledir.” (Es-Savaik’ul Murselet’uş Şihabiyye, 253)

Kısacası bu hikaye gerek sened gerekse metin açısından incelendiğinde şer’i bir

delil olma özelliği taşımamaktadır. Tevessül gibi konular ise ibadet kapsamında olup kıyasla ve istihsanla, güzel bulmayla sabit olmazlar. Mutlaka kat'i delillere istinad etmesi gerekir. Şeyh Süleyman bin Abdullah (rh.a) bu hususta şöyle demektedir:

فان العبادات مبناهما التوقيف، ولا سيما إذا نسب أمر إلى هديه وشرعه وسنته، والعقل لا مدخل لاستحسانه واستقباحه في الدين، وليس كل من قضيت حاجته بسبب يقتضي أن يكون السبب مشروعاً مأموراً به، فقد كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يسأل في حياته المسألة فيعطيه لا يرد سائلاً، وتكون المسألة محرمة في حق السائل، حتى قال صلى الله عليه وسلم: "إني لأعطي أحدهم العطية فيخرج بها يتأبطها ناراً" قالوا: يا رسول الله فلم تعطهم قال: "يأبون إلا أن يسألوا ويأبى الله لي البخل"

“İbadetlerin dayanağı tevkiftir (nasstır). Bilhassa da Rasulullah’ın yoluna, şeriatına ve sünnetine dayandırıldığı zaman böyledir. Aklın bir şeyi güzel ya da çirkin bulmasının dinde bir etkisi yoktur. Ayrıca bir sebebe sarılarak isteği yerine getirilen herkesin sarıldığı bu sebebin meşru olması gerekmez. Zira Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’in sağlığında ondan ne istenirse onu verir ve isteyen geri çevirmezdi. Bazen istenen şey, isteyen için (hak etmediği) haram bir şey de olabiliyordu. O kadar ki Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: Sizden biriniz ihtiyacını bizden alıp gider, fakat koltuğunun altına alıp götürdüğü, ateşten başka bir şey değildir,” buyurdu. Hz. Ömer: “Vermesen, ya Resûlallah, niçin veriyorsunuz?” diye sordum. Resûl-i Ekrem: “Onlar illâ da benden isteyecekler, Allah u Teâlâ kesin olarak benim cimriliğimi yasaklamıştır, bunun için vermemelik edemem” buyurdu.” (Mecmeu'z-Zevâid ve Menbeu'l-Fevâid, 3/94 (Ahmed ve Ebû Yâlâ’nın rivayetlerinden naklen)

Şeyh Süleyman’ın sözü burada sona erdi. (Et-Tavdih an Tevhid’il Hallak, 244)

Şu halde selef döneminden sonraki bazı fakihlerin bu kıssa gibi delil olma özelliği taşımayan haberlere dayanarak Rasulullah'ın kabrini ziyaret eden kişilere sünnette sabit olan selam ve duadan sonra Rasulullah'tan şefa'at istemeyi tavsiye etmeleri doğru bir yaklaşım değildir ve bu sonradan ihdas edilmiş bir bidat olmaktadır. Zira Allah Rasulunun bunu emrettiği, ashabının da bunu yaptıkları sabit olmamıştır. Bu rivayette bahsedilen şeyler ise sonraki dönemlerde kimliği meçhul bazı kimselerin uygulamalarından ibarettir. Vallahu a'lem.

Bismillahirrahmanirrahim,

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kabri başında Ondan şefa'at istemenin İslam dininden çıkartan büyük şirk olduğunu savunan bazı kimseler yukardaki bedevi kıssasında geçen ve de bu kıssaya dayanarak Rasulullah'ın kabrine gidenlerin Ondan şefa'at istemesinin müstehabb olduğunu savunan bazı müteahhirun fakihlerinin de Rasulullah'a hitaben söylenilmesini tavsiye ettikleri

أَسْتَشْفِعُ بِكَ "Senden şefa'at istiyorum"

مُسْتَشْفِعًا بِكَ "Senden şefa'at isteyerek (geldim)"

Gibi lafızların "Senin vasıtanla (Allahtan) şefa'at istiyorum" manasına geldiğini ileri sürmüşlerdir. Halbuki birazdan açıklayacağımız üzere bu, Arap dili üzerine yapılmış bir tahriftir. Bu tahrifçilerin amacı bu şekilde güya kabir başında şefa'at dilemeyi müstehabb sayan alimlerin bundan kasıdlarının kabir sahibinden şefa'at istemek değil, kabrin sahibi olan Rasul (sallallahu aleyhi ve sellem) vesilesiyle, onun yüzü suyu hürmetine Allahtan şefa'at istemek olduğunu isbatlamaktır. Böylelikle kabrin sahibinden şefa'at istemeyi büyük şirk saydıkları halde buna cevaz veren alimleri neden tekfir etmediklerini izah etmeye çalışırlar. Buna göre müteahhirun dönemi fakihleri Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kabri başında onun yüzü suyu hürmetine Allahtan şefa'at istenmesini müstehabb saymışlar, İbn Teymiyye vb alimler de bidat olduğu için buna karşı çıkmıştır.

Kısacası bunların iddiasına göre alimler arasındaki tartışma tevessülle alakalıdır. Fakat tevessülde kendisinden şefaati istenilen Allah olduğu için şirk söz konusu değildir. Bu kesime göre Rasulullah'tan kabri başında şefaati ve dua talep etmek yani "Ey Allahın Rasulu, bizim için dua et veya şefaatiçi ol" demek ise küçük şirk veya bidatten öte bizzat İslam dininden çıkartan büyük şirk kapsamındaki bir ameldir ve iddialarına göre bu, ümmet arasında icma' ile sabit bir meseledir! Şimdi Allahın izni ve yardımıyla bu iddianın batıl olduğunu ve bilakis bazı fakihlerin cevaz verdiği amelin bizzat kabrin başında Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e hitaben şefaati ve dua talebinde bulunmak olduğunu gerek lugatten, gerekse alimlerin sözlerinden delillerle ortaya koyacağız.

Şeyhulislam İbn Teymiyye, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den kabri başında şefaati istemekle alakalı Kadı İyaz'dan İmam Malik'e nisbet edilen bir kıssayı nakletmektedir:

نَاطَرَ أَبُو جَعْفَرٍ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَالِكًا فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لَهُ مَالِكُ. يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَرْفَعْ صَوْتَكَ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ فَإِنَّ اللَّهَ أَدَبَ قَوْمًا فَقَالَ: {لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ} الْآيَةَ وَمَدَحَ قَوْمًا فَقَالَ: {إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ} الْآيَةَ وَذَمَّ قَوْمًا فَقَالَ: {إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ} الْآيَةَ وَإِنَّ حُرْمَتَهُ مِثْلًا كَحُرْمَتِهِ حَيًّا. فَاسْتَكَانَ لَهَا أَبُو جَعْفَرٍ فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَسْتَقْبِلُ الْفِتْنَةَ وَأَدْعُو؟ أَمْ أَسْتَقْبِلُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَقَالَ: وَلِمَ تَصْرِفُ وَجْهَكَ عَنْهُ وَهُوَ وَسِيلَتُكَ وَوَسِيلَةُ أَبِيكَ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ بَلْ اسْتَقْبِلْهُ وَاسْتَشْفَعْ بِهِ فَيُشَفِّعَكَ اللَّهُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: {وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا}

"Emîrü'l-Mü'minîn Ebû Ca'fer Mansûr, Hz. Peygamber'in Mescidinde İmâm Mâlik ile tartışmıştı, İmâm Mâlik, Halîfe Mansûr'a: "Bu Mescid'de yüksek perdeden konuşma. Çünkü Allahu teala:

"Ey iman edenler, seslerinizi peygamberin sesi üstünde yükseltmeyin ve birbirinize bağırdığınız gibi, ona sözle bağıırıp-söylemeyin; yoksa siz şuurunda değilken, amelleriniz boşa çıkar-gider." (49 Hucurât 2) buyurarak bir grubu te'dîb etmiş, diğer bir zümreyi:

"Şüphesiz, peygamberin yanında seslerini alçak tutmakta olanlar; işte onlar (var ya), Allah onların kalplerini takva için imtihan etmiştir. Onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır." (49 Hucurât 3) diyerek överken bir başka topluluğu da:

"Şüphesiz, hücrelerin ardından sana seslenenler de (var ya), onların çoğu aklını kullanmıyorlar." (49 Hucurât 4) diye zemmetmişti. Şüphesiz Hz. Peygamber'e vefatından sonra yapılacak hürmet, aynen sağlığında yapılan gibidir".

Ebû Ca'fer, bunları kabul edip sordu:

"Ey Ebâ Abdillâh, Kabe'ye yönelerek mi, yoksa Resûlüllah'a yönelerek mi dua edeyim?"

İmâm Mâlik cevap verdi:

"Resûlüllah Efendimiz kıyamet gününde Allah'a senin ve ceddin Âdem'in vesilesi iken niçin O'ndan yüzünü çevirecekmişsin?! Hayır, Resûlüllah'a yönel ve O'ndan şefaât talep et ki, Allahu teala O'nu sana şefaâtçi kılsın. Zâten Allahu teala da şöyle buyurur:

"Biz her rasulü ancak Allah'ın izni ile kendisine itaat edilmesi için gönderdik. Eğer onlar kendilerine zulmettikleri zaman sana gelseler de Allah'tan hemen bağışlanma dileseler, rasul de onlar için istiğfar etseydi Allah'ı ziyadesiyle affedici ve esirgeyici bulurlardı." (4 Nisa 64)"

Biz ilerde inşallah bu kıssa üzerinde ayrıntılı olarak duracağız. Şu anki konumuz ise kıssada geçen **وَاسْتَشْفَعْ بِهِ** "Ondan şefaât iste" ifadesidir. Şeyhulislam İbn Teymiyye bu kıssanın sened ve metin açısından zayıf olduğunu açıkladıktan sonra dil bakımından da Arap diline uygun olmadığını ve İmâm Malik gibi fasih Arap lugatine sahip birisi tarafından söylenmiş olamayacağını izah etme sadedinde şunları zikretmektedir:

ثُمَّ قَالَ فِي الْحِكَايَةِ: " اسْتَقْبِلْهُ وَاسْتَشْفَعْ بِهِ فَيُشَفِّعَكَ اللَّهُ " وَالْإِسْتِشْفَاعُ بِهِ مَعْنَاهُ فِي اللُّغَةِ أَنْ يَطْلُبَ مِنْهُ الشَّفَاعَةَ كَمَا يَسْتَشْفِعُ النَّاسُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَكَمَا كَانَ أَصْحَابُهُ يَسْتَشْفِعُونَ بِهِ

"Sonra aynı hikâyede, güya İmâm Mâlik: "O'na doğru yönel ve O'ndan şefaatt iste ki, Allah senin şefaatt isteğini kabul etsin" demiş. Bu ibarede geçen: الاستشفاع به lâfzının dildeki anlamı, kıyamet gününde insanların O'ndan şefaatt istemeleri ve sağlığında Ashabın kendisinden şefaatt istemelerinde olduğu gibi Hz. Peygamber'den şefaatt talep etmek demektir."

Hadiste geçen sözkonusu lafzın "şefaatt taleb etmek" olduğuna dair açıklamalarda bulunduktan sonra –ki bu lafız gerek bedevi kıssasında gerekse bu kıssayla istidlal eden alimlerin sözlerinde Rasulullah’a hitaben kullanılması tavsiye edilen sözün aynısıdır- buna dayanarak Malik’e atfedilen sözkonusu kıssanın asılsız olduğunu lugavi yönden de izah etmektedir. Şu anda konumuz bu olmadığından dolayı bu açıklamaları nakletmeye gerek görmüyoruz. İlgilenenler Mecmu’ul Fetava 1. Cilt 227-246. Sahifeleri arasına müracaat edebilirler. (Türkçesi için bkz. İbn Teymiye Külliyyatı, 1/308-328) İşte Arap dilinin uzmanlarından birisi olan bu alimin sözkonusu kelimeye verdiği anlam budur! Esasında Mucem’ul Vasit gibi en basit bir Arapça sözlüğü açanlar dahi Utbi kıssasında geçen أَسْتَشْفَعُ بِكَ Kelimesinin "Senden şefaatt istiyorum" manasına geldiğini, "Senin vasıtanla şefaatt istiyorum" manasına gelmeyeceğini bilirler. Fakat bu tahrifçiler sırf davalarını isbat için apaçık Arapça’yı dahi bozmaya teşebbüs etmişler ve bu hususta da hitap ettikleri kitlenin cehaletinden istifade etmişlerdir. Veya en iyimser ihtimalle kendileri de Arap dilinin cahilidirler. Eğer böyleyse bilmedikleri konularda ahkam kesiyorlar anlamına gelir ki bu da ayrı bir faciadır. Nitekim günümüzde kabir başında şefaatt talebinin büyük şirk olduğu davası gibi cahilane fikirler Araplardan ziyade Türkiye, Balkanlar,

Kafkaslar gibi acem yani Arap olmayan, İslam dinini de Arap dilini de bilmeyen toplulukların arasında daha çok revaç bulmaktadır, bu da için ayrı bir yönüdür.

Kısacası açıkça anlaşıldığı üzere İbn Teymiye gibi selefi davet imamları ile bazı halef alimleri arasındaki tartışma bizzat kabri başında Rasulullah’a seslenerek - tıpkı sağlığında istendiği gibi ve kıyamet gününde isteneceği gibi- Ondandır şefaattir ve dua talep etmenin caiz olup olmayacağı noktasındadır. Hak ehli Rasulullah'ın vefatından sonra Ondandır şefaattir ve dua talep etmenin bidat olduğunu savunurken, diğerleri ise Bedevi kıssası, İmam Malik’e atfedilen haber gibi birtakım delil olma özelliği taşımayan rivayetlere dayanarak bunun caiz ve hatta müstehabb olduğunu savunmuşlardır. Fakat son yıllarda ortaya çıkan bazı cahiller hariç hiç kimse bundan dolayı birbirini tekfir etmemiştir. Bundan sonra konuyla alakalı yapacağımız diğer nakillerin de bu anlattığımız şekilde anlaşılması gerekir. Vallahu a’lem.